

202401055
Kabinet Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

Tweede Kamer der Staten Generaal
T.a.v. de informateur de heer R. van Zwol
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie

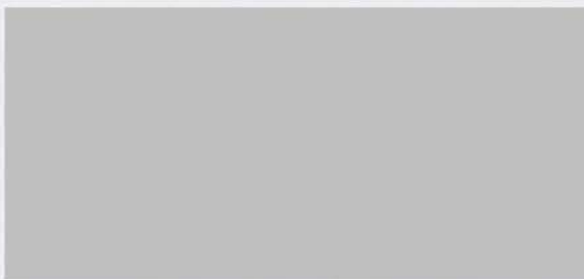
4397641

Datum 26 april 2024

Geachte heer Van Zwol,

Bijgaand doe ik u antwoorden toekomen op vragen gesteld aan de minister van Justitie en Veiligheid (kenmerk 202401040).

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
namens deze,
De Secretaris-Generaal,

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Dep. VERTROUWELIJK
De Minister-President
De heer drs. M. Rutte
Binnenhof 19
2513 AA Den Haag

**Directie
Bestuursondersteuning**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
5432252

Uw kenmerk
202401040

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

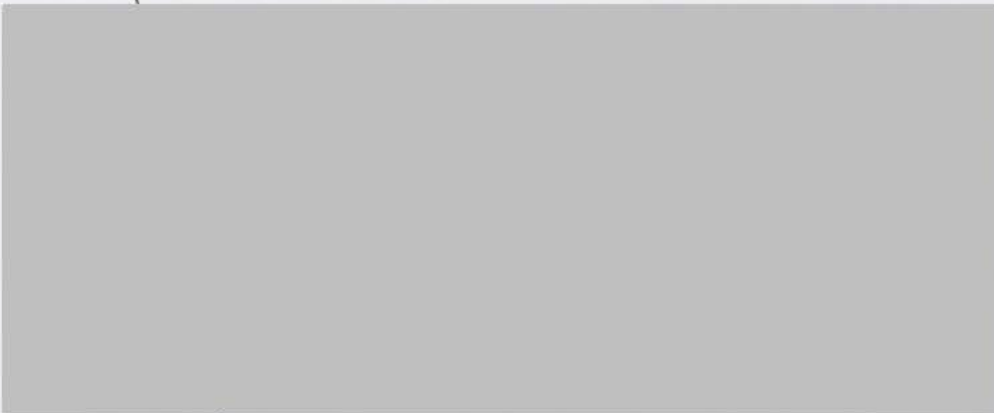
Datum 25 april 2024
Onderwerp Reactie op verzoek van de informateur inzake verslaving ten gevolge
van online gokken d.d. 23 april 2024

Geachte heer Rutte,

U heeft mij een verzoek van de informateur doen toekomen om hem te voorzien van informatie inzake verslaving ten gevolge van online gokken. Dit betreft de brief d.d. 23 april 2024 met kenmerk 202401040.

Hierbij stuur ik u, namens de minister voor Rechtsbescherming, de verzochte informatie. Ik verzoek u deze informatie door te geleiden naar de informateur.

De plaatsvervangend Secretaris-Generaal Justitie en Veiligheid,

Informatie over de vragen:

1. Wat zijn de gevolgen van het toestaan van online gokken voor het aantal verslavingen?

2. Is het mogelijk om maatregelen te nemen om de risico's op verslaving te verminderen?

Datum
25 april 2024

Ons kenmerk
5432252

Ad 1.

- Na de opening van de legale online markt is het aantal deelnemers dat legaal speelt sterk gestegen, inmiddels stabiliseren de aantallen. Volgens de Monitoringsrapportage voorjaar 2024 van de Kansspelautoriteit wordt het aantal actieve spelers in het afgelopen halfjaar geschat op 726.000. In de zes maanden daarvoor werd dit aantal geschat op 676.000 spelers. Daarvan spelen er gemiddeld 448.000 per maand. Dit betekent dat vijf procent van de volwassen bevolking in het afgelopen jaar online heeft gokt.
- Uit de laatst bekende cijfers van LADIS (Landelijk Alcohol Drugs Informatie Systeem) over de periode 2017-2022 is gebleken dat het aantal mensen dat wordt behandeld voor een kansspelverslaving sinds de legalisering van online kansspelen in Nederland niet is gestegen.¹
- Deze cijfers kennen wel kanttekeningen: de online gokmarkt is sinds 2021 open en het kan een aantal jaar duren voordat mensen een kansspelverslaving ontwikkelen en zich melden bij een verslavingszorginstelling. Tevens zoekt niet iedereen behandeling. Daarom wordt ook gekeken naar de ontwikkeling in het aantal mensen dat risicovol of problematisch gokgedrag vertoont. De eerste resultaten worden in juni 2024 verwacht. Dit onderzoek wordt periodiek herhaald.

Ad 2.

Ja. Er zijn regels in de wet- en regelgeving opgenomen om mensen te beschermen tegen onmatig gokken en kansspelverslaving. Sinds de opening van de markt zijn en worden nadere maatregelen getroffen om de bescherming te verbeteren. Er is onderscheid te maken tussen beleidsmatige maatregelen, getroffen maatregelen door aanpassing van regelgeving en mogelijke verderstrekkende aanpassing van wetgeving (en regelgeving).

Beleidsmatige maatregelen

Beleidsmatige maatregelen op het gebied van verslavingspreventie worden nu al getroffen op basis van de werkagenda verslavingspreventie (zie bijlage). Het gaat dan bijvoorbeeld om

- gerichte bewustwordingsactiviteiten, met name voor kwetsbare groepen om deze bewust te maken van de risico's van kansspelen,
- het inrichten van een expertisecentrum voor verslavingspreventie bij het Trimbos voor een goede kennisbasis voor professionals en
- het door ontwikkelen en meer bekendheid geven aan Cruks en het Loket kansspel.

Aanpassing regelgeving

Sinds de opening van de online kansspelmarkt is al een aantal maal ingegrepen om met name jongvolwassenen beter te beschermen door middel van:

¹ Het aantal personen in de verslavingszorg met als primaire problematiek gokken neemt af. Het aantal personen dat voor het eerst in behandeling komt is gelijk gebleven. Kerncijfers Verslavingszorg 2017 – 2022. Stichting IVZ (2024).

1. Een verbod op de inzet van rolmodellen en het verbod op ongerichte reclame voor online kansspelen.²
2. Een conceptregeling inzake speelgedrag en speellimieten. Dit maatregelenpakket omvat een verplicht contactmoment als een speler een stortingslimiet van 350 euro (150 euro voor jongvolwassenen) of hoger instelt, neutrale omgevingen bij het instellen van limieten, het verplicht weergeven van bedragen in euro's en verplichte meldingen als limieten bijna bereikt worden.
3. De Kansspelautoriteit scherpt momenteel haar beleidsregels aan ten aanzien van de zorgplicht van kansspelaanbieders. Dit treedt in juni in werking en ziet bijvoorbeeld op realtime monitoring door aanbieders en het blokkeren van toegang tot het speelaccount als aanbieders geen contact kunnen krijgen met een speler en een verplichte inkomenstoets voor aanbieders op het moment dat 700 euro netto per maand is verspeeld.

Datum
25 april 2024

Ons kenmerk
5432252

Verderstreckende aanpassing van wetgeving (en regelgeving)

- Er is op dit moment al een aantal maatregelen in beeld om de risico's op verslaving te verminderen, onder andere ingegeven door de Tweede Kamer aangenomen moties die verzoeken om:
 - het verbieden van zeer risicovolle online kansspelen;
 - het verder beperken van reclame op internet;
 - een protocol voor omgang met online kansspelbedrijven;
 - verruimen van aansprakelijkheid van online kansspelbedrijven;
 - het verplichten van BKR-toetsen;
 - mogelijk maken van gebruik van fake IDs door de Kansspelautoriteit;
 - het nemen van maatregelen vóór de evaluatie van de wet;
 - te onderzoeken hoe de positie van bewindvoerders en mentoren bij inschrijving van hun cliënten in het Cruks kan worden versterkt;
 - een onderscheid tussen risicovolle en risicoarme kansspelen op te nemen in de wet;
 - maatregelen te nemen tegen illegale buitenlandse casino's en op te treden tegen recent aangenomen Maltese wetgeving; en
 - overkoepelende speellimieten.
- Deze en andere aanvullende maatregelen zijn mogelijk. Deze zullen veelal een wetswijziging vergen. De mogelijke wetswijzigingen kunnen volgen nadat de resultaten uit de evaluatie van de Wet kansspelen op afstand bekend zijn. De resultaten uit deze evaluatie en onderzoeken, waarbij ook moet worden gekeken naar uitvoerbaarheid, proportionaliteit en verenigbaarheid met EU-recht, zijn nodig om nieuwe maatregelen te onderbouwen.

Vergaande maatregelen kunnen leiden tot grotere risico's op kansspelverslaving

² De effecten van deze maatregelen zijn nog niet geheel in kaart. Wel is bekend dat het aantal nieuwe (nog niet spelende) bezoekers aan online aanbieders met tweederde is afgenomen sinds dit verbod.

Indien hoge drempels worden opgeworpen of online kansspelen (deels) verboden worden, dan is het risico dat aanzienlijke aantallen mensen dan weer gaan spelen in het illegale circuit. Daar kunnen geen regels gesteld worden voor signalering en ingrijpen bij risicovol speelgedrag. Ook vervalt dan de mogelijkheid voor spelers om zich uit te sluiten van kansspelen via het Centraal Uitsluitingsregister (CRUKS). Tevens is niet te waarborgen dat het spel eerlijk verloopt en dat consumenten uitbetaald krijgen. Ook is het aannemelijk dat het lastiger wordt om gokkers te bereiken met preventieve maatregelen en zorg.

Datum
25 april 2024

Ons kenmerk
5432252

Financiële consequenties

- Verdere beperkingen leiden tot een lager bruto spelresultaat en prijzen. Inkomsten uit kansspelbelasting en -heffing zullen dan dalen. Mits dit nodig is kan de heffing voor handhaving en toezicht en/of het verslavingspreventiefonds worden verhoogd om deze te kunnen blijven bekostigen. Op dit moment is een verhoging niet noodzakelijk.
- Financiële consequentie van (deels) verbieden van online kansspelen is dat inkomsten uit kansspelbelasting op online kansspelen sterk zullen dalen (bij een algeheel verbod zullen belastinginkomsten nihil zijn), terwijl nog wel kosten moeten worden gemaakt voor verslavingspreventie en zorg. Ten aanzien van kansspelheffing valt er dan ruim €20 mln. aan inkomsten weg bij de Ksa en zal de heffing voor het verslavingspreventiefonds wegvallen. Indien de verslavingspreventie en zorg in wel in stand blijft heeft dat aanzienlijke financiële gevolgen.